

IZJAVA ZZB O ARBITRAŽNEM SPORAZUMU MED VLADAMA SLOVENIJE IN HRVAŠKE

Načelno stališče ZZB do tega vprašanja smo pojasnili 17. januarja 2009 v Zagrebu - ob prisotnosti predsednika Mesića - na jubilejni proslavi zagrebškega X. korpusa JA. Takrat smo jasno povedali, da ZZB smatra, da gre za slovensko pravico neposrednega dostopa do odprtega morja, ne pa za vprašanje razmejitve, ki je bilo s Temeljno ustavno listino in mednarodnim priznanjem republike Slovenije in Hrvaške že mednarodnopravno rešeno. Smatramo, da sporazum - še posebej z odredbo v členu 3. b to stališče potrjuje. Zato upravičeno pričakujemo, da bo mednarodna arbitraža to pravico Slovenije priznala in tudi primeru zavarovala z mednarodnopravnim jamstvom. Sporazum predstavlja sicer tvegano rešitev iz situacije, v katero so nas pripeljala Blejski sporazum s Sanadarjem in zaostrovanja v medsebojnih odnosih v zadnjem letu. Z mednarodno-pravnim aktom Sporazuma se ustvarja nova situacija, ko gre za

nacionalni interes ne pa za uveljavljanje argumentov iz predhodnih razprav, ki so pripeljala do sporazuma. ZZB zato pozdravlja predlog Predsednika republike, tako v pogledu ocene ustavnosti doseženega sporazuma, kakor tudi o razpisu morebitnega posvetovalnega referendumu in poziva svoje članstvo, da se referendumu udeleži in aktivno sodeluje v argumentiranju in pripravah za referendumsko potrditev tega sporazuma.

DOPISUJTE V

ŠALEŠKI UPORNIK

Obvestilo uredniškega odbora Šaleškega upornika

Uredništvo glasila Šaleški upornik iz številke v številko sprejema vse več vaših prispevkov. To nas zelo veseli, saj s tem dokazujete, da je glasilo postalo zelo brano čtivo in tako je tudi prav. Dokazuje tudi, da naše Krajevne organizacije dobro delajo.

Z vsem tem pa se je povečal obseg dela pri prepisovanju vaših prispevkov, zato smo se odločili, da vas zaprosimo za sledeče:

- Vse tiste, ki imajo možnost pošiljanja prispevkov po elektronski pošti prosimo, da jih pošiljajo na sledeči naslov: ozoj.dr@gmail.si z oznako: ZA ŠALEŠKI UPO-
RNIK;
- Seveda pa bomo vaše prispevke še vedno sprejemali tako kot doslej strojepisni ali ročno pisani obliki.

Vsakega vašega prispevka se veselimo, saj to je glasilo vseh nas in z vašim pisanjem, drage borke in borci skrbite, da se mlajši rod seznanja z vašim trpljenjem med NOB in da zgodovina ostane zapisana in ne zamre.

Jože Dračko

POZDRAVLJENI

Vera Hreščak (Bebler)

*V najtežjih dneh naporov in trpljenja
premnogokrat smo se okrog ognjev zbrali,
o vaši daljni zemlji smo sanjali,
v junaštvih vaših smo iskali vzorov.*

*Nas malo je bilo. A v vaši moči x
poročstvo videli smo skupne zmage
in z vero neomajno nad sovraige
planili smo v najbolj brezupni noči.*

*In zdaj ste tu! V ponosnem ste poletu
usmerili korak v trpeče zemlje,
da kmalu res lepo bo po vsem svetu.*

*In za ta svetli cilj mi vsi smo z vami.
Pozdravljeni koz borci in kot bratje!
Pozdravljeni tovariši med nami!*

**Obiščite
spletno stran
OO ZZB NOB
Velenje na
naslovu:**

**Odslej "borci"
tudi na spletnih
straneh!**

Šaleški upornik, interno glasilo območnega združenja ZZB NOB Velenje

Uredniški odbor: Marjana KOREN, Bojan VOH, Jože DRAČKO, Vlado VRBIČ (urednik)

Naslov uredništva: Območno združenje borcev za vrednote NOB, Kopališka 3, 3320 Velenje

Naklada: 1300 izvodov **Tisk:** Gorenje IPC

ŠALEŠKI UPORNIK

Šaleški upornik je interno glasilo območnega združenja ZZB NOB Velenje, letnik VII, številka 3, december 2009

Na Paškem Kozjaku je spet zaplapolala zastava ob partizanskem spomeniku, ki ga bo kmalu prekril sneg. Počasi se od nas poslavlja leto 2009.

**Izvršilni odbor območnega ZZB
za vrednote NOB v letu 2010 želi
svojim članicam in članom obilo
zdravja, zadovoljstva
in čimveč skupnih srečanj!**

Uvodnik

Za nami je leto, ki ga je v celoti zaznamovala najprej finančna in nato še gospodarska kriza. Običajno temu sledi še politična kriza. Kljub viharjem smo preživeli obdobje, ki ni bilo naklonjeno ljudem, ki so že pred tem težko živeli. Če smo v preteklosti med revne prištevali brezposelne in del upokojencev, lahko sedaj ugotovimo, da imajo težave tudi zaposleni z nizkimi plačami.

Stiske so velike in nujno potrebujemo razvojni preboj, ki bo posledično "prinesel" nova kvalitetna delovna mesta in boljši zaslužek. Ta napovedani razvoj pa naj temelji na novih vrednotah. Nesramno bogatenje nekaterih in neobvladljiva lakomnost po zaslužku, ki je popolnoma brezobzirna do soljudi naj zamenja solidarnost in zagotovi človeka vredno življenje vsem, ne le tistim, ki znajo in zmorejo.

Čeprav je bilo leto, ki se poslavlja težavno in je bilo zbiranje prostovoljnih prispevkov za organizacijo naših spominskih slovesnosti zelo odvisno od

razumevanja pomembnosti zgodovinskih dogodkov druge svetovne vojne, nam je uspelo izvesti vse prireditve. Celo več. Pripravili smo slovesnost ob 65. obletnici prihoda legendarne XIV. divizije na Štajersko. Prav tako se lahko v našem prostoru pohvalimo z dobrim odnosom in sodelovanjem z ostalimi veteranskimi organizacijami.

Naše aktivno delovanje je mnogokrat usodno odvisno od naših krajevnih organizacij. Zadnji uvodnik v letošnjem letu naj izkoristim tudi za zahvalo vsem tistim, ki brez denarnega nadomestila delate v dobro našega združenja. Torej stojite na braniku resnice naše polpretekle zgodovine.

Pred nami je leto, ko bomo praznovali 65 let osvoboditve izpod nacizma in fašizma. Priključili smo pomembne dele slovenskega ozemlja in postavili temelje na katerih danes stoji Republika Slovenija. Predlagam vam, da smo v naslednjem letu še posebej aktivni. Hkrati vam želim v letu, ki nestrpno čaka pred našimi durmi, vse dobro. Srečno!

Bojan KONTIČ

“NA KRILIH JUNAŠTVA IN TOVARIŠTVA“

Proslava ob 65. letnici pohoda in prihoda legendarne udarne XIV. DIVIZIJE na Štajersko in predstavitev knjige

V soboto, 24. oktobra 2009 so se v Domu kulture Velenje zbrali še živeči borke in borci legendarne XIV. divizije, članice in člani borčevske organizacije in ostali obiskovalci, kateri negujejo spomin na dogodke med leti 1941 - 45. in katerim ni vseeno, da nekateri želijo to obdobje preobrniti in prikazati v popolnoma drugi luči. Res je, da je vedno manj bork in borcev, kateri so aktivno delovali v tem času, saj narava in leta pač storijo svoje. Pa vendar nas je še veliko mlajših, ki negujemo spomin na ta čas in skrbimo, da ti nadčloveški napori, stradanja, izseljevanja z domov v tuje kraje ali taborišča ne bodo šla v pozabo. Veliko preveč je bilo prelite krvi, veliko preveč so morali ti ljudje pretrpeti in prenekateremu ni bilo težko dati na oltar domovine največ, kar je lahko - svoje življenje. Zato nam ni vseeno, da nekateri želijo predrugati zgodovino, zgodovino, katero si je pisal narod sam in mu jo priznava celoten svet - samo poraženci druge svetovne morije ne in nekateri novodobni politiki, ki zgodovino podreajo svojim trenutnim potrebam. In zagotovo jim lahko na glas povemo, da jim tega ne bo uspelo uresničiti. Vedno več nas je, kateri smo rojeni veliko let po teh težkih časih in naše svetle narodne zgodovine ne damo.

To je lepo med drugim dejal tudi slavnostni govornik ob jubilejni proslavi 65. letnice pohoda XIV. divizije na Štajersko, predsednik ZB za vrednote NOB Velenje in vodja poslanske skupine SD v Državnem zboru Republike

2 Slovenije Bojan Kontič.

V govoru je med drugim orisal celotno pot divizije

od Bele krajine, preko Hrvaške in Kozjanskega do Štajerske, njihove nadčloveške napore v tistem težkem, zimskem času, ob nenehnih bojih z veliko močnejšim sovražnikom (tri tedenska sovražna ofenziva), obilici

snega, mrazu in pomanjkanju hrane. Pa vendar borke in borci niso klonili. Kljub velikanskim človeškim izgubam (skoraj polovico bork in borcev od 1025 udeležencev pohoda je padlo), ozeblinam in ranam so se izvili iz nešteti obročev in po zelo kratkem času postali še močnejši, številnejši in tako izpolnili nalogo, katera jim je bila v tistem času dodeljena. Dvignili so upor proti sovražniku tudi na Štajerskem in zmagovito leta 1945

vkorakali na Avstrijsko Koroško, katero pa so morali na žalost nato zapustiti.

Med drugim je predstavil tudi modificirane tako imenovane vojne zakone, kateri prihajajo v proceduro sprejema v državnem zboru, po katerih se mora še naprej vedeti, kdo je bil na zmagoviti strani in kdo je sodeloval z okupatorjem. Pa vendar bi si druga - poražena stran zelo rada pripisala zasluge za ohranitev slovenstva v tistem času in zasluge v času osamosvojitve leta 91, ko so " sodelovali " na daljavo iz daljnih dežel, Argentine, Brazzilije, Avstralije, Kanade.

Prelep je bil pogled na še živeče borke in borce, kateri so bili udeleženci tega pohoda pred 65. leti in so se te jubilejne proslave kljub svojim častitljivim letom in zdravstvenem stanju lahko udeležili in zasedli častna mesta v prvi vrsti.

Zelo prisrčno in ganljivo so jih pozdravili tudi predstavniki hrvaške borčevske organizacije (general polkovnik , narodni heroj in poveljni komandant XIV.

divizije Rade Bulat) in predstavnik občine in borčevske organizacije Čazma (Branko Čankovič), preko katere je XIV. divizija leta 1944 prišla na Štajersko. Odboru skupnosti borcev XIV. divizije in njegovemu predsedniku Alojzu Dolničarju so predali tudi spominsko darilo, to je sliko, katero je narisal ujeti nemški vojak in predstavlja takratne boje XIV. divizije na hrvaških tleh (njihov napad na goreče mesto Čazma).

V imenu bork in borcev XIV. divizije se je prirediteljem jubilejne proslave - MO Velenje in slavnostnemu govorniku Bojanu Kontiču zahvalil Alojz Dolničar, kateri se je v svojem nagovoru ravno tako dotaknil poti, katero je divizija prešla v tistem mesec in pol trajajočem pohodu. Zahvalil se je tudi dr. Marjanu Žnidariču, da je zbral in opisal zgodovino XIV. divizije v knjigi " Na krilih junaštva in tovarištva "

Spregovoril nam je tudi general Ivan Dolničar-Janušik, takratni komisar XIV. divizije in človek, kateri je vodil pogajanja in podpis kapitulacije nemških sil za JV del Evrope v Topolšici maja 45. V svojem opisovanju tega dogodka in dogodkov, kateri so le-tem sledili (pobeg in iskanje generala Loehra) nas je zelo slikovito popeljal v takratni čas, seveda pa se je dotaknil tudi dogodkov v sedanjem času, težnjah desnice ter njihovih dejanj ter idej po drugačni zgodovini.

V kulturnem programu so sodelovali moški pevski zbor Ravne pri Šoštanju, recitator Karel Drago Seme, kateri je celotno prireditev tudi režiral in vodil ter har-

monikarji.

V sklopu proslave je bila tudi predstavitev knjige " Na krilih junaštva in tovarištva " avtorja dr. Marjana Žnidariča. Opisal nam je potek zbiranja podatkov in nastajanja te knjige, katera pa je bila med samo predstavitvijo še v tisku in prikazal nam je lahko le prvi natisnjen izvod. V njej je opisana pot XIV. divizije od nastanka pa do sklepnih bojev na Poljani ter avstrijskem Koroškem in njena nadaljnja pot po osvoboditvi leta 1945.

Po zaključku proslave pa se je v predverju doma kulture nadaljevalo srečanje bork in borcev XIV. divizije in ostalih udeležencev proslave in prenekateri spomin je ponovno zaživel. In mi mlajši smo se lahko ponovno samo čudili, kaj vse so doživeli in kako so ti ljudje lahko vse te napore sploh zdržali.

Da pa ne boste mislili, da v tistih težkih časih ni bilo tudi veselih dogodkov in hudomušnosti.

O tem pa nam mlajšim raje napišite vi, ki ste vse to doživljali in lahko vam samo obljubimo, da bomo vaše prispevke z veseljem objavili in prebirali v našem časopisu ŠALEŠKI UPORNIK.

Bojan VOH

SPOMENIK NA PAŠKEM KOZJAKU (SPET) STOJI!

Pred dvema letoma se je na Paškem Kozjaku zgodil vandalizem kakšnega v naši dolini ne pomnimo, saj je tamkajšnji župnik dal razbiti spomenik posvečen padlim borcem XIV. divizije na temu območju.

Prebivalci Paškega Kozjaka, ki živijo v treh občinah (Mislinja, Dobrna, Velenje), kakor tudi člani Združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja v vseh treh občinah smo bili zgroženi nad tem dejanjem, zato smo iskali rešitev in novo lokacijo za postavitve ne razbitega granitnega dela spomenika s posvetilom.

Po priporočilu občine Mislinja je krajevna organizacija zveze borcev Mislinja spomenik premestila in postavila zraven osnovne šole na Paškem Kozjaku.

Svečanosti ob temu dogodku so se udeležili borci in planinci pohodniki iz Mislinje, sekretarka območnega združenja borcev za vrednote NOB Velenje ter borec XIV.

divizije, domačin s Kozjaka, gospod Karel Martinc. Slovesnost je vodil Marijan Križaj, legendarni pohod XIV. divizije na Štajersko pa je prisotnim opisal Ivan Lekše. Na koncu prireditve pa so ob spremljavi harmonike pod prsti predsednika krajevne organizacije ZB Mislinja -Andreja Borovnika zadonele partizanske pesmi.

Marjana Koren

POSVET ČLANSTVA ZDRUŽENJ BORCEV ZA VREDNOTE NOB, CELJSKE REGIJE V CELJU

V ponedeljek 19.10.2009 je bil v Narodnem domu v Celju posvet pokrajinskega sveta celjske regije, katerega se je udeležilo okoli 270 članov, posveta pa so se udeležili še člani Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, predsednik Janez Stanovnik, podpredsednik Slavko Grčar, generalni sekretar mag. Andrej Šušteršič ter člana predsedstva Jože Gačnik in Tit Turnšek.

Slavko Grčar med drugim izpostavil nekatere prednostne naloge ZB na terenu, Združenjih in Zvezi in sicer:

- sprejem novih članov. Sedaj imamo 77 Združenj, 784 krajevnih organizacij, preko 50 različnih odborov partizanskih enot, 14 pokrajinskih svetov, cca 48.000 članov, od tega 20.000 aktivnih udeležencev NOB. Vsaka krajevna organizacija mora nadomestiti svoje starejše člane, ki so umrli.

- kadrovska obnova vodstev krajevnih organizacij in Združenj, je potrebno nadomestiti z mlajšimi kadri.

- dnevno sproti se moramo odzivati na pojave, ki usmerjajo ljudi od vrednot NOB- s pisanjem v lokalnem tisku in drugih sredstvih obveščanja ter

pisanje v Svobodno misel ter sodelovati z lokalnimi društvi in organizacijami .

- zaradi zmanjševanja finančnih sredstev je potrebno racionalizirati naše prireditve, (ne ukinjati) in datume uskladiti z ZZB, da ne pride do več proslav na enem območju.

- več je potrebno narediti pri domoljubni vzgoji in uvažati nove oblike - kvizi, spisi, branje za bralno značko....

- vzdrževanje spominskih znamenj in grobišč. Krajevne organizacije so odgovorne za videz - urejenost.

Razprava je pokazala, da naše organizacije aktivno spremljajo dogajanja v ožjem in širšem prostoru. Hkrati pa je v več razpravah, da je še veliko odprtih vprašanj, ki jim moramo posvetiti pozornost v bodoče v našem delu in programskih usmeritvah. Vsekakor pa bo potrebno v naše delo vnesti več ustvarjalne kreativnosti in z naporji za vključevanje več mladih ljudi razširiti in intenzivirati uveljavljanje naših temeljnih ciljev s ponovnim vračanjem in uveljavljanjem vrednot NOB kot temelja človekovega dostojanstva.

PRAZNOVANJE OB OBLETNICI PRVEGA NAPADA POHORSKE ČETE IN DRUGEGA NAPADA TOMŠIČEVE BRIGADE

V nedeljo 09.08.2009 je bila v Ribnici na Pohorju proslava v čast spomina na leto 1941, ko so Ribnico napadli pohorski partizani, ter v čast na leto 1944, ko je bil izveden napad na Ribnico.

Na prireditvi je bil slavnosti govornik g. Karel Stropnik, nečak padlega borca in partizana, Brišnik Tineta, ki je padel v noči iz 11. na 12. avgusta, leta 1944, kot borec Tomšičeve brigade v zasedi nad Podvelko.

Vse prisotne je v uvodu pozdravila županja občine Ribnica na Pohorju ga, Marija Sgerm, ki je opisala napredek in delo v občini v zadnjih letih. Vsem skupaj je zaželela še čim bolj prijetno počutje v Ribnici. Svoj pozdrav pa je prisotnim namenil tudi predsednik občinskega odbora ZB za tradicije NOB, tovariš Ivan

drugače. Slavnostni govornik je obudil tudi spomin na generala Maistra in njegove soborce. Spomin na 4-letno morijo NOB, spomin na osamosvojitveno vojno leta 1991 ter se spomnil tudi besed predsednika države Danila Turka, ki je dejal: "Dolžni smo končati politično izrabljanje bolečin iz preteklosti. V spomin na vse žrtve vseh vojn in vsega vojnega in povojnega nasilja na naših tleh, je treba ohranjati potrebno prioriteto, odkrivanje zgodovinskih resnic pa prepustiti zgodovinarjem". In po mnenju govornika je tudi to, da se po nepotrebnem prerekamo in puščamo odprt maneverski prostor, da lahko tlačimo zgodovino NOB nekam v kot, kar pa ni v ponos mladi državi kot je naša. V svojem govoru se je spomnil tudi tistih, ki so bili deportirani

Zapečnik.

Sledil je kratek kulturni program moškega pevskega zbora Staneta Severja ter glas harmonike mladega harmonikarja. Zboru so sledili trije recitatorji na temo Pohorskih partizanov. Program pa je lepo vodil in povezoval tovariš Klančnik Slavko.

Slavnostni govornik je v svojem govoru kar nekaj besed namenil obdobju in času dogodkov v Ribnici, v katerem so zavedne domačine ustrahovali in potiskali v jarem nacistične soldateske. Toda ta pritisk so avgusta 1944 prekinili borci Tomšičeve brigade. Spomini nas vežejo na pomembne dogodke iz preteklosti, ki so pomagali graditi našo prihodnost. Iz trpljenja so se dvignili samozavedanje, samozavest in odpor. Ti dogodki so nam opomin do kakšnih neslutnih tragedij lahko pripelje nestrpnost, sovražnost in politika. Zgodovine ne smemo pozabiti, ponosni moramo biti na naše prednike in na osnovi tragične preteklosti graditi temelje boljše in svetlejši prihodnosti. Vendar je večkrat tudi

v koncentracijska taborišča ter otrok, ki so bili iztrgani z toplima objema mater, v katerega se niso nikoli vrnili. Tudi njim veljajo besede zahvale za vse kar danes imamo. Zahvalil se je vsem: županji Mariji Sgerm, ki je pokazala poslušnost za tovrstne prireditve oz. srečanja in za sodelovanje z borci Ribnice, borčevsko organizacijo Ribnica, medobčinskemu odboru za tradicijo NOB Radlje ob Dravi, kulturnikom za izveden program, učencem, ravnatelju in tovarišicam šole Ribnica za šolsko razstavo dokumentacije med leti 1941-1945 v osnovni šoli.

Zahvalil se je tudi praporščakom in vsem, ki so sodelovali, še posebno živim borcem in jim zaželel obilo zdravja in ob letu ponovno snidenje.

**Predsednik KO ZB Konovo:
Pavla Golob**

UTRINKI IZ JESENSKEGA IZLETA

Tako, kot vsako leto, je tudi letos odbor krajevne organizacije ZZB NOB desni breg v mesecu septembru organiziral izlet za svoje člane. To je bil izlet po slovenski obali. Na izlet smo se odpravili 16. 09. 2009 ob 6. uri zjutraj, izpred bivše Trznice. Čeprav je bila še zgodnja ura, nam dobre volje ni manjkalo. Na avtobusni postaji v Kopru nas je pričakal vodič, kateri je bil z nami do konca izleta.

Najprej smo si ogledali luko Koper - našega okna svet. Luka Koper je danes sodobno evropsko pristanišče, ki je že zdavnaj preraslo v koprsko mestno jedro. Z avtobusom smo se zapeljali med kontejnerji, terminali in skladišči, in tako ob razlagi vodiča spoznali veličino našega edinega pristanišča. Po ogledu luke smo se vkrkali na ribiško ladjo prirejeno za prevoz potnikov in se odpravili na morje. Vožnja po slovenski obali nam je razkrila naša obalna mesta iz popolnoma drugačne perspektive.

Prijetna vožnja po strunjanskem zalivu, mimo školčiča, belih sten mesečevega zaliva, pogled iz morja na Piransko cerkvico vse to je bilo nekaj posebnega. Žal se zaradi slabega vremena nismo izkrcali v Piranskem zalivu, da bi si lahko ogledali staro mestno jedro Pirana. Kljub temu, da nam je vreme malo ponagajalo, nam pravega ribiškega vzdušja ni pokvarilo. Medtem, ko smo uživali v vožnji, nam je kapetan pripravil odlični žar z morskimi dobrotami.

Seveda je bilo poskrbljeno tudi za tiste ki nimajo radi rib. Ker pa star ribiški pregovor govori, da riba plava trikrat, to je v vodi, olju in v vinu, je kapetan s svojima pomagačema poskrbel, da smo bili postreženi z dobro istrsko kapljico Malvazijo in Teranom. Vsega je bilo res v izobilju, tako, da je štiriurna vožnja z ladjo kar prehitro minila.

Nato smo se z avtobusom odpravili v vasico "Marezige", ki je znana po dobri kapljici in po enem od prvih uporov proti fašizmu v Evropi. To je bilo 15. maja 1921, znan tudi kot Marežganski upor. Ustavili smo se ob spomeniku, ki je bil postavljen v čast padlim v tem uporu.

Marezige, ta slovenska vasica je bila za primorsko in Slovenijo velikega pomena, saj je bila edina vas, katere Italijani niso pokorili. Obiskali smo tudi enega od vinogradnikov, kateri nam je ob pokušanju vin, opisal te kraje.

Tako smo okoli 18. ure zaključili izlet po slovenski obali in se odpravili proti Štajerski. Ustavili smo se tudi v Trojanah, saj brez trojanskih krofov pač ni šlo. Vsi zadovoljni pod vtisi izleta smo se okrog 11. ure zvečer vrnili v Velenje, kar pa je bil tudi namen tega izleta.

Leopold Jelenko

ANA ROZA HRIBAR

Rozika Hribar se je rodila 21. junija 1939 v Ljubljani in svoja otroška leta preživila pri starših v Zagradcu ob Krki. Njena otroška leta niso bila lepa, kajti že leta 1943 ji je okupator ubil očeta zaradi aktivnega sodelovanja s partizani. Kljub težkemu življenju je bila marljiva učenka in hrepenela po nadaljnjem šolanju. Vpisala se je v srednjo rudarsko šolo in jo tudi uspešno zaključila.

Že kot osnovnošolka je prevzela funkcije v mladinski organizaciji. Pri delu v mladinski organizaciji ji je sreča nanese, da je spoznala tudi mladinskega aktivista Ludvika s katerim sta pozneje sklenila zakonsko zvezo v kateri sta se pozneje rodila hči Vlasta in sin Dušan. Zaposlila sta se v rudniku Kočevje pri katerem pa je bil stanovanjski problem in sta zato na priporočilo znancev pred 49. leti prišla v Velenje, na premogovniku sta dobila zaposlitev in stanovanje. Takoj po zaposlitvi so na premogovniku ugotovili, da ima Rozika velike delovne in politične sposobnosti, zato so ji takoj zaupali mnogo funkcij pri delavskem samoupravljanju in na ostalih področjih. Sama pa je čutila potrebo in željo do višje strokovnosti in se odločila, da bo študirala ob delu za rudarsko inženirko. Študij je z diplomo uspešno končala. Kot rudarska inženirka je hodila na delo med knape, ki so jo z začudenjem in veseljem sprejeli kot žensko knapovko, šele pozneje so ugotovili kdo to je.

Poleg izobraževanja je bila njena kakor tudi moževa želja, da si ustvarita lasten dom in družbeno stanovanja vrneta premogovniku v nadaljnjo razpolaganje. Leta 1975 so se vselili v lasten dom v Pesju. Takoj po preselitvi se je kot hčerka ubitega očeta aktivista NOB vključila v organizacijo Zveze borcev Pesje v kateri organizaciji je ves čas aktivno sodelovala vse do njene prezgodnje smrti. Zaradi njene sposobnosti in pripravljenosti je bila takoj vključena v delo družbenih in političnih organizacij. Njen cilj je bil za izboljšanje življenjskih pogojev krajanov Pesja. Takoj je bila izvoljena v organe KS in samoupravne interesne skupnosti - SIS. Pomagala je pri vsem delu kar se je dogajalo v KS in na zadnje tudi v občini. Njena velika zasluga je bila, da smo v Pesju dobili telovadnico, skratka pomagala je na vsem področju, razsvetljava pri obnovi cest in podobno. Tudi PGD Pesje je priskrbela finančna sredstva od republike. Zaradi njene priljubljenosti in njenih polnih idej je prevzela funkcijo v ZDU in DESUS-u Velenje. Prav tako je imela več funkcij na republiški ravni in pri zvezi DU Republike Slovenije. Kot svetnica in podžupanja pri MO Velenje je imela veliko funkcij, zato ni bila samo sposobna ampak tudi priljubljena ne samo med krajanje Pesja ampak v celi občini Velenje, saj je bila kot podžupanja že tretji mandat, res je bila na terenu priljubljena in spoštovana, kajti pomagala je vsakemu po njenih močeh, ki je bil pomoči potreben. Dobila je več priznanj, nagrajena je bila z odlikovanjem s srebrnim vencem.

OB SREČANJU NA GRAŠKI GORI 2009

Kaj sta povedala Miran Potrč in Bojan Kontič

Miran Potrč: "Partizanke in partizani v 2. sv. vojni so se odločili, da stopijo v boj proti okupatorju in za osvoboditev Slovenije. Tega dejstva se ne da spremeniti in ga ni mogoče zanikati, pa najsi to nekatere desne stranke še tako poskušajo. Pri tem se sklicujejo na to, da je bil partizanski boj v Sloveniji tudi boj za spremembo sistema, skratka, da so si partizani prizadevali tudi za revolucionarne spremembe. Res je nekaj tega tudi bilo in razumljivo je, da je bilo tako. Narod je leta 1941, pod staro Jugoslavijo, v veliki meri težko živel, lastništva ni bilo, kmetje so bili v glavnem dninarji in zato je bilo pričakovanje, da bo NOB po zmagi prinesel tudi več kmečkih in delavskih pravic razumljivo. Ne trdim in tudi leve stranke na Slovenskem ne skrivamo, da so se brez potrebe po 2. sv. vojni zgodila tudi zločinska dejanja. Vendar posamična dejanja ni mogoče ovrednotiti na ta način, da zaradi tega partizanski boj ni bil v prvi vrsti boj proti okupatorju in da se je vse, kar se je dogajalo po vojni, dogajalo v škodo ljudi.

Kaj želijo te stranke? Sebe in svoje ravnanje prikriti in ne priznati, da so imele takrat napačno politično odločitev, da so se odločile za kolaboracijo z okupatorjem. Svoje ravnanje opravičujejo s tem, da so se borile proti komunistom, češ, da so se že takrat zavedale, da bo prišlo do zločinskega totalitarnega sistema, ki bo škodljiv za ljudi.

Škoda je, da se o tem v Sloveniji še zdaj, 60 let po osvoboditvi in več, pogovarjamo. Ne trdim, da so vse okolščine in vsa ravnanja že dovolj raziskana. Toda dajmo to pustiti zgodovinarjem, ne pa politikom, ki

potem iz posameznih ravnanj delajo splošne sklepe in zastrupljajo ljudi".

Bojan Kontič: "Srečanje na Graški Gori je tradicionalna prireditev. Že vrsto let se tukaj dobivamo in že nekaj let v soorganizaciji veteranskega združenja - to je policijskega združenja Sever, veteranov vojne za Slovenijo, združenja borcev za vrednote NOB - ta je nosilec prireditve - in Planinskega društva Velenje.

Prireditev je dobro obiskana, verjetno tudi zaradi tega, ker je dobro izbrana lokacija, ker je vsebina prireditve namenjena obujanju spominov in ker ljudje, ki pridejo na Graško Goro, v sproščnem pogovoru izmenjajo stališča do aktualnih dogajanj pa tudi obujajo spomine na pretekle čase, na prehojeno pot, s katero so po svojih močeh sooblikovali današnjo državo. Tako

Pesem XIV. divizije

Zaplovi pesem borb in zmage preko gmajn, gora,

zaplovi pesem divizije Štirinajste v svet,

ponesi Tomšiča, duh Šercerja, duh Bračiča

po vsej slovenski zemlji in prekali z njim srca.

V borbo, Štirinajsta, juriš!

naj se razlega prek sveta!

Dvignimo puške in naprej junaško

vsi za komandantom v boj. Naprej!(2x)

Ko domovina vstane iz trpljenja in gorja,

takrat bo Štirinajsta zmagovito stopala,

takrat med prvimi bo stala v vrsti divizij,

ki so borile se za boljše in srečnejše dni.

je tudi prav. Prav je, da to prireditev izkoristimo tudi zato, da vedno znova sporočimo tistim, ki želijo potvarjati, spreminjati zgodovino, da to ni mogoče. To pa ni mogoče zato, ker se je ta zgodovina pisala s krvjo partizank in partizanov, ki so se bili pripravljani v tistih davnih letih žrtvovati tudi zato, da imamo mi danes svojo domovino, kulturo, jezik, da govorimo slovensko na slovenskih tleh. To je sporočilo, ki ga vedno znova govorimo vsem ljudem v vseh dolinah naše domovine. Hkrati pa sporočamo tudi, da ne bomo dovolili, da zgodovino spreminjajo poraženci 2. sv. vojne; pa naj bodo to fašisti, nacisti ali pa domobranci. Vztrajali bomo pri izročilu, ki ga nosi naša prireditev - ohranjali bomo vrednote NOB, vrednote, za katere se je vedno znova potrebno boriti. Niso nam dane za vekomaj. Ne želim pa si, to je tudi želja vseh udeležencev današnje prireditve, da bi se grozodejstva, ki so jim bili nekateri priča, v prihodnje še kdaj ponovila".

ODŠLI SO

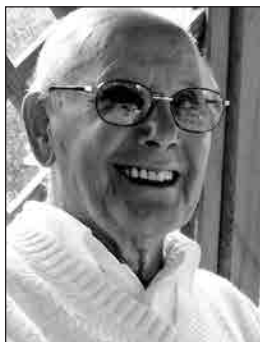
Pepca ZAVOLOVŠEK, rojena 10.03.1921, umrla 21.06.2009.

Izhaja iz znane partizanske družine Lempl s Konovega, ki je sodelovala v osvobodilnem gibanju od začetka upora. Pepca je pomagala po najboljših močeh, dokler jo ni aretirala gestapo in jo zaprl v Stari pisker in kasneje v mariborske zapore. Nato je bila poslana na prisilno delo, od koder ji je uspelo pobegniti in potem je delovala

kot terenka v ilegali do konca vojne.

Po vojni je bila zavzeta aktivistka pri obnovi in izgradnji nove družbe, dokler ji tega ni presekala birokratska in udbovska samovolja. S psihološkega vidika ji je bilo težje v udbovskih zaporih saj so ji uničevali vero v ideale svobode, resnice in pravice, ki jim je kljub temu ostala zvesta do konca in jih prenašala na svoje najbližje.

Bila je članica krajevne organizacije ZB Šmartno.

Franc SAVINEK, rojen 17.03.1923, nazadnje stanujoč v Velenju, Efenkova 33, umrl 09.10.2009

Pokojni je bil v času okupacije prisilno mobiliziran v nemško vojsko in v letu 1944 prestopil v zavezniško Novozelandsko vojsko, v kateri se je prostovoljno javil v prekomorsko brigado, od koder je z otoka Visa odpotoval v domovino ter se vključil v prekomorsko tankovsko brigado, v kateri se je boril vse do osvoboditve Trsta. Bil je tudi podpredsednik Krajevne organizacije ZB NOB Velenje - Šmartno.

Justina ORTER, rojena 07.02.1937, umrla 09.10.2009

Zadnja leta bolezni je prebivala v domu za ostarele v Velenju. Bila je dolga leta članica Krajevne organizacije ZB NOB Pesje.

Spomin na tovarišico Justino nam bo še dolgo ostal prisoten, ker je s svojim vedrim delom dajala optimizem in voljo za dobro delo v organizaciji. Pogrešali Te bomo. Naj ti bo lahka slovenska zemlja.

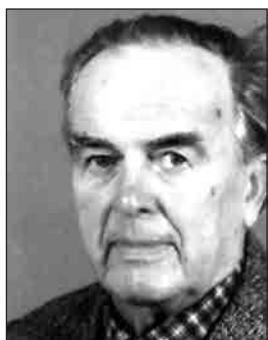
Cilka PLANKL-KMETEC, rojena 22.11.1928, nazadnje stanujoča v Velenju, Graškogorska 33, umrla 11.11.2009

V času druge svetovne vojne je živela v Lučah in aktivno sodelovala kot mladinska aktivistka z narodnoosvobodilnim gibanjem na območju Zgornje savinjske doline pri prenašanju obvestil o gibanju sovražnika ter zbiranju hrane za partizanske enote. Bila je članica Krajevne organizacije ZB NOB Šmartno - Velenje

Stanislava MALI, rojena 09.04.1932, nazadnje stanujoča v Velenju, Graškogorska 43, umrla 19.09.2009

V 76 letu starosti nas je zapustila članica Krajevne organizacije ZB NOB Velenje - Šmartno. V času okupacije je bila zaradi sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem poslana z vso družino v prisilno delovno taborišče v Avstrijo.

Slavko KRANJC, rojen 25.04.1921, umrl 13.10.2009

Bil je aktivist, zaprt v Celjskih zaporih. Po izpustu iz zapora se je priključil Šercerjevi brigadi. V brigadi je bil krojač. Bil je član Krajevne organizacije ZB NOB Škale - Cirkovce. Bil je prizadeven član, deloval je tudi v odboru. Prejel je priznanje kot borec v Šercerjevi brigadi.

Odbor Krajevne organizacije ZB NOB Škale - Cirkovce se mu zahvaljuje za vso njegovo uspešno delo.

Stanka HUDEJ, rojena 23.09.1952, umrla 21.09.2009

Bila je članica Krajevne organizacije ZB NOB Gaberke.

Marija PEČKO, rojena 21. 1. 1921, nazadnje je bivala v Domu za varstvo odraslih.. Bila je dolgoletna članica osnovne organizacije ZB NOB v Pesju. Svojo okolico je eznala pridobiti in ji dala optimizem in voljo za dobro delo v organizaciji.

Franc HUDOVERNIK, rojen 29.07.1933, umrl 08.09.2009

Franc je bil rojen v Lazah pri Velenju v partizanski družini. Vojno je preživel do leta 1944 doma, potem pa se je priključil NOB kot kurir do osvoboditve 1945 leta. Bil je dolgoletni član Krajevne organizacije ZB NOB Šentilj.

Ana LIHTENEKER, rojena 13.08.1928 v Lajšah pri Šoštanju, umrla 28.04.2009
Kot kurirka je aktivno sodelovala med NOB na domačem področju, kjer je bila tudi zajeta ter odpeljana v stari Celjski pisker.
Bila je dolgoletna članica Krajevne organizacije ZB NOB v Topolšici.

Katarina TOSIČ, rojena 02.11.1954, nazadnje stanujoča v Velenju, Kersnikova 13, umrla 27.08.2009
Od 12. marca 2008 je bila članica Krajevne organizacije ZB NOB Desni breg.

Angela GOLIČNIK, rojena v Belih Vodah 29.05.1921, umrla 09.08.2009
Doma je bila iz partizanske kmetije. Dva brata sta bila v partizanih, Angela pa je opravljala kurirsko službo ter oskrbovala partizane s hrano. Rešila je težko ranjenega partizana učitelja in hudo ranjeno partizanko.
Sodelovala je v Krajevni organizaciji ZB NOB Skorno - Florjan - Bele Vode. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Pepca KODRUN, rojena GOLOB, 15.03.1928 v Gavcah, prebivajoča v Podgorju 28/a, umrla 31.08.2009
Med vojno je prebivala v Andražu nad Polzelo. Izhajala je iz partizanske družine zato je tudi sama ves čas med vojno pomagala partizanskemu gibanju. Raznašala je partizansko gradivo, ki ga je trosila v večjih mestih in naseljih koder je doseglo svoj učinek in namen.

Leta 1952 se je z družino priselila v kraj Podgorje in se vključila v Krajevno organizacijo ZB NOB Pesje. V organizaciji je ves čas aktivno sodelovala, kar pa ji je pred nekaj leti onemogočila njena težka bolezen.

Za njeno aktivno delo ji je bilo od Krajevne organizacije ZB NOB Pesje izdano priznanje.

Franc SEME, rojen 24.08.1920 v Stari vasi v Velenju, umrl 10.08.2009
Med vojno je bil borec Tomšičeve brigade, vodnik od 30.08.1944 do konca vojne. Pred smrtjo je bil rezervni častnik, kapetan I. klase. Bil je nosilec treh odlikovanj. Spomladi leta 1976 ob ustanovitvi borčevske organizacije KS Konovo, je bil izvoljen za podpredsednika Krajevne organizacije ZB NOB Konovo. Bil je vester, umirjen, tovariški, priljubljen in spoštovan med tovariši.

Peter VIDETIČ, rojen 24.05.1936, umrl 26.07.2009
Rodil se je v veliki kmečki družini. Njegov oče je bil med drugo svetovno vojno zelo aktiven član NOB, pri njih so imeli tudi skrite sestanke.
Peter je sprva delal na žagi v Suhorju. Vojaški rok je služil na Vrhniki leta 1958. tečaj za miličnika je opravil v Ljubljani in leta 1961 se je zaposlil v Šoštanju na postaji ljudske milice. Nekaj let je vestno opravljal to službo. Nato se je odločil, da bo postal rudar v rudniku Velenje.

Opravil je sprejemni izpit in vestno delal vse do upokojitve 1989 leta. Za svoje marljivo delo je dobival medalje, priznanja in pohvale, dokler ga ni začela mučiti bolezen dolgoletna bolezen. Leta 2005 se je včlanil v Krajevno organizacijo ZB NOB Topolšica in v njej aktivno deloval.

Jože KUGONIČ, rojen 30.03.1927 na kmetiji Županovih v Skornem, umrl septembra 2009

Odraščal je v težkih razmerah. Vsa družina je bila zelo napredna saj je bil oče župan občine Šmartno ob Paki od leta 1939 do leta 1941. takoj po okupaciji se je oče pridružil uporni skupini v Skornem, ki jo je vodil Jože Letonja Kmet. Ustrelili so ga med prvimi talci leta 1942, družino pa odpeljali v zapor. Po nekaj dneh so jih izpustili, a so bili celo vojno

obdobje pod strogim nadzorom gestapa.

Kljub hudim pritiskom nemške policije so se pri njih redno ustavljali aktivisti NOB in mlademu Jožetu nalagali razna opravila, ki jih je do konca vojne vestno opravljal.

Jožeta ni več, a za njim je ostala velika vrzel in praznina. Zelo ga bomo pogrešali tudi v organizaciji Zveze borcev Šmartno ob Paki.

Fani ZAPONŠEK, rojena 21.01.1920, stanujoča v Velenju, Šercerjeva 14, umrla 29.08.2009

Med vojno je bila aktivistka, raznašala je partizansko pošto med kraji Mislinja, Št. Vid in Slovenj Gradcem. Od leta 1944 je v svoji hiši skrbela za ranjence, ki so bili skriti v bunkerju. Prav tako je skrbela za partizane, saj je zanje kuhala in pekla kruh. Od leta 1950 je bila članica Krajevne organizacije ZB NOB Šoštanj, kasneje pa članica Krajevne organizacije ZB NOB Velenje - Desni breg.

Dostikrat članice in člani organizacije ne vemo na koga bi se obrnili v zvezi z našim statusom, pravicami itd...

Če imate kakršnokoli vprašanje s tem v zvezi, se lahko obrnete na Upravno enoto Velenje - Oddelek za občno upravo in druge upravne naloge in skupne zadeve.

Telefonska številka: (03) 8995 772.